

Kendilik Alg?s? ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kendilik Alg?s? ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24575>

Özet

Kendilik Alg?s? Ölçe?i, genellikle Susan Harter taraf?ndan geli?tirilen ve okul öncesi dönemi çocuklar?nın kendilik alg?lar?n? çok boyutlu olarak de?erlendirmeyi amaçlayan bir **ölçek** metodunun Türkçe adaptasyonudur. Bu **psikometrik** araç, çocuklar?n bili?sel yeterlilik, fiziksel yeterlilik, akran kabulü ve genel öz-de?er gibi alanlardaki alg?lar?n? ölçmek üzere tasarlanm??tır. Ölçe?in Türkiye uyarlamas?, A. Önder taraf?ndan 1997 y?l?nda Marmara Üniversitesi'nde tamamlanan bir doktora tezi kapsamında gerçekte?irilmittir. Çal??ma, özellikle **okul öncesi** dönemi çocuklar?nda **kendilik alg?s?** düzeylerinin ya?, cinsiyet, prematüre do?ma durumu ve okula devam etme süresi gibi de?i?kenlerle ili?kisini incelemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Kendilik Alg?s?, Öz-De?er, Okul Öncesi Dönem, Çocuk Psikolojisi, Psikometrik Uyarlama, Geli?im Psikolojisi, Harter Ölçekleri.

Yazarlar

Adaptasyon Yazar?: Önder, A.

Amaç

Bu **ölçek**, küçük çocuklar için geli?tirilm? olan orijinal Kendilik Alg?s? Ölçe?i'nin (muhtemelen Harter taraf?ndan geli?tirilen) Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamay? amaçlamaktadır. Temel amaç, Türkiye'deki **okul öncesi** dönem çocuklar?nın kendilik alg?s? düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek, çok boyutlu bir de?erlendirme arac? sunmaktır.

Ölçe?in adaptasyon çal??mas?, çocuklar?n kendilik alg?lar?n?n geli?imsel süreç içerisinde nas?l farklıla?t??n? belirlemek ve bu alg?lar?n demografik ve geli?imsel faktörlerle (ya?, cinsiyet, okul deneyimi) olan ili?kisini analiz etmek için temel bir araç sa?lam??tır. Bu sayede e?itim ve psikolojik müdahale programlar?n?n planlanmas?na bilimsel zemin olu?turulmas? hedeflenmiştir.

Yap?

Kendilik Alg?s? Ölçe?i, bireyin kendine dair sahip oldu?u tan?mlay?c? ve de?erlendirici dü?üncelerin bütünü olan **kendilik alg?s?** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, tek boyutlu olmaktan ziyade, Harter'?n teorik çerçevesine uygun olarak çe?itli alt boyutlardan olu?ur. Küçük çocuklar için uyarlanan versiyonlar genellikle bili?sel yeterlilik (okul becerileri), fiziksel yeterlilik (spor ve oyun becerileri), akran kabulü (sosyal ili?kiler) ve genel öz-de?er (küresel benlik de?eri) gibi temel alanlar? içerir.

Ölçek, çocuklar?n benlik de?erlendirmelerini objektif bir gözlemden ziyade, kendi içsel referans çerçevelerinden yola ç?karak yans?tmas?n? sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Bu çok boyutlu yakla??m, ara?t?rmacılar?n ve uygulay?c?lar?n, çocu?un hangi alanda güçlü, hangi alanda deste?e ihtiyac? oldu?unu daha net anlamas?na olanak tan?r.

Geçerlik

Önder (1997) taraf?ndan yürütölen uyarlama çal??mas? kapsam?nda ölçe?in yap?sal **geçerlik** çal??malar?n?n titizlikle yap?ld??? varsay?lmaktadır, ancak kaynak içerikte spesifik istatistiksel de?erler sunulmam??t?r. Tipik bir uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda da korunup korunmad???n? incelemek amacıyla geçerlik analizleri (örne?in, yap? geçerli?i ve ay?rt edici geçerlik) gerçekleştirilmi?tir.

Yap?lan bu geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten de amaçlad??? psikolojik yap?y? (kendilik alg?s?n?n alt boyutlar?n?) ölçtü?ünü ve Türk popölasyonunda kültürel olarak anlaml? sonuçlar verdi?ini do?rulamay? amaçlam??t?r. Bu çal??malar, genellikle uzman görü?ü, dilsel e?de?erlik ve istatistiksel analizleri içerir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda (Önder, 1997), ölçe?in güvenilirli?ini sa?lamak için gerekli **psikometrik** incelemelerin yap?ld??? kabul edilmektedir. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsay?s? ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemlerini içerir. ?ç tutarlılık katsay?s?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterir.

Yüksek güvenilirlik katsayılar?, ölçe?in zaman içinde tutarlı sonuçlar üretti?ini ve maddelerin birbirleriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Bu, özellikle küçük çocuklar?n de?erlendirildi?i durumlarda (cevaplardaki de?i?kenlik nedeniyle) kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Türkçe adaptasyon sürecinde (Önder, 1997), orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? tahmin edilmektedir. Bu analizler, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ?eklinde uygulan?r.

Faktör analizi, ölçekteki maddelerin hangi alt boyutlar altında topland???n? ve bu boyutlar?n orijinal teorik yap?y? ne ölçüde yans?tt???n? belirlemeye yarar. Küçük çocuklar için geli?tirilen kendilik alg?s? ölçeklerinde, faktör yap?s?n?n kültürel farklılıklara ra?men tutarlı kalmas?, ölçe?in uluslararası geçerlili?i aç?s?ndan önemlidir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal Harter ölçekleri genellikle yapılandırılmı? görü?me veya resimli (pictorial) format kullanır. Çocuklar?n kendilerini en iyi tanımlayan cümleyi seçmelerini gerektiren "yapılandırılmı? alternatif" formatı yaygındır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar

Age Group: Okul Öncesi Dönem Çocuklar? (Genellikle 4-7 ya? aras?)

Population Details: Erken çocukluk dönemi, farklı gelişimsel ve demografik özelliklere sahip çocuklar (prematüre doğanlar, okula devam edenler/etmeyenler).

Test Methodology: Bireysel uygulama gerektiren, sözel veya resimli materyallerle desteklenen yapılandırılmı? görü?me yöntemi.

Anahtar Kelimeler

Öz-Sayg?, Bilişsel Yeterlilik, Akran Kabulü, **Kendilik Alg?s?**, **Ölçek**, **Okul Öncesi** Eğitim, **Psikometrik** Özellikler, **Geçerlik**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (1997 itibarıyla)

izinler, Ücret ve Test Y?I?

Uyarlama Y?I?: 1997.

Ölçeğin orijinal versiyonunun telif hakları muhtemelen orijinal yazarlara (Susan Harter veya ilgili kurum) aittir. Türkçeye uyarlama çalışması akademik bir doktora tezi kapsamında yapılmıştır. Ticari kullanım veya genel dağıtım için orijinal telif hakkı sahiplerinden ve uyarlama yazarından izin alınması gerekebilir. Ölçek maddeleri kamuya açık değildir.

Kaynaklar

Önder, A. (1997). *Küçük çocuklar için Kendilik Alg?s? Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanması ve okul öncesi çocuklarda kendilik alg?s?nın ya? cinsiyet premature doğma ve okula devam etme süresine ilişkin olarak incelenmesi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

(Ek Bilgi: Orijinal ölçe?in referansı, genellikle Harter, S. (1985). *Manual for the Self-Perception Profile for Children*. Denver, CO: University of Denver olarak belirtilir.)

Kendilik Alg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu nedenle maddeler buraya eklenememiştir. Maddelerin tamamı, Önder (1997) doktora tezinin ekler bölümünde yer almaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM